

МАТЕРІАЛИ
ІХ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-
ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

**УПРАВЛІННЯ ТА РАЦІОНАЛЬНЕ
ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ
РЕСУРСІВ В ТЕРИТОРІАЛЬНИХ
ГРОМАДАХ У ПОВОЄННИЙ
ПЕРІОД**

5 березня 2026 року

**ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра землеустрою, геодезії та
кадастру

**Міністерство освіти та науки України
Херсонський державний аграрно-економічний університет
Кафедра землеустрою, геодезії та кадастру**

**«УПРАВЛІННЯ ТА РАЦІОНАЛЬНЕ
ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ
РЕСУРСІВ
В ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАДАХ У
ПОВОЄННИЙ ПЕРІОД»**

*Матеріали
ІХ Всеукраїнської науково-практичної конференції
(5 березня 2026 року)*

**Херсон, Кропивницький
2026**

УДК 332.1:332.3 (08)

Управління та раціональне використання земельних ресурсів в територіальних громадах у повоєнний період: Матеріали ІХ Всеукраїнської науково-практичної конференції (05 березня 2026 року). – Херсон: ХДАЕУ, 2026. – 292 с.

У збірнику розміщено матеріали, в яких узагальнено результати ІХ Всеукраїнської науково-практичної конференції: «Управління та раціональне використання земельних ресурсів в територіальних громадах у повоєнний період», яка проводилась кафедрою землеустрою, геодезії та кадастру

Редакційна колегія:

ЯРЕМКО Юрій Іванович, д.е.н., професор кафедри землеустрою, геодезії та кадастру

ЛАВРЕНКО Наталія Миколаївна, к.с.-г.н., доцент кафедри землеустрою, геодезії та кадастру

КОВАЛЕНКО Олександр Миколайович, доктор філософії, старший викладач кафедри землеустрою, геодезії та кадастру,

БАРУЛІНА Ірина Юріївна, доктор філософії, старший викладач кафедри землеустрою, геодезії та кадастру

Організатори випуску збірника:

Кафедра землеустрою, геодезії та кадастру Херсонського державного аграрно-економічного університету

Думки авторів публікацій можуть не збігатися з думками і позицією редакції.

Тези доповідей друкуються в авторській редакції. Автори несуть безпосередню відповідальність за зміст поданих матеріалів, достовірність наведених фактів, посилань, правопис власних імен тощо.

Редакція не несе відповідальності за зміст публікацій.

Науково-організаційний комітет конференції:

КИРИЛОВ Юрій Євгенович	ректор Херсонського державного аграрно-економічного університету, д.е.н., професор
ГРАНОВСЬКА Вікторія Григорівна	проректор з науковопедагогічної роботи Херсонського державного аграрно-економічного університету, д.е.н., професор
ЛАВРЕНКО Сергій Олегович	проректор з наукової роботи та міжнародної діяльності Херсонського державного аграрно-економічного університету, к.с.-г.н., доцент
ДУДЯК Наталія Василівна	декан факультету архітектури та будівництва Херсонського державного аграрно-економічного університету, д.е.н., професор
ЯРЕМКО Юрій Іванович	в.о. зав.кафедри землеустрою, геодезії та кадастру Херсонського державного аграрно-економічного університету, д.е.н., професор
ЛАВРЕНКО Наталія Миколаївна	доцент кафедри землеустрою, геодезії та кадастру Херсонського державного аграрно-економічного університету, к.с.-г.н., доцент
КОВАЛЕНКО Олександр Миколайович	старший викладач кафедри землеустрою, геодезії та кадастру Херсонського державного аграрно-економічного університету, доктор філософії
БАРУЛІНА Ірина Юріївна	старший викладач кафедри землеустрою, геодезії та кадастру Херсонського державного аграрно-економічного університету, доктор філософії

ЗМІСТ

Секція 1. УПРАВЛІННЯ ЗЕМЕЛЬНИМИ РЕСУРСАМИ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД В УМОВАХ ПОВОЄННОГО ПЕРІОДУ

Боровик П.М., Удовенко І.О., Шемякін М.В.	13
КОМПЛЕКСНА ІНВЕНТАРИЗАЦІЯ ЗЕМЕЛЬ ПО ЗАВЕРШЕННЮ ВІЙНИ: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	
Гой В.В., Запара Р.А.	17
ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРОСТОРОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬ	
Горбач Д.Д., Рибіна О.І.	20
ПРОЄКТ ЗЕМЛЕУСТРОЮ ЩОДО ВСТАНОВЛЕННЯ (ВІДНОВЛЕННЯ) МЕЖ ЗЕМЕЛЬНОЇ ДІЛЯНКИ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РАЦІОНАЛЬНОГО ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ	
Клімченко Н.О.	24
ФОРМУВАННЯ ЗЕМЕЛЬНОГО БАНКУ ГРОМАДИ ДЛЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЄКТІВ	
Коба С.Б.	28
ЦИФРОВІЗАЦІЯ УПРАВЛІННЯ ЗЕМЕЛЬНИМИ РЕСУРСАМИ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД У ПОВОЄННИЙ ПЕРІОД	
Лазарєва О.В.	33
МОЖЛИВОСТІ СПІВПРАЦІ ОСВІТИ І БІЗНЕСУ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ЗЕМЕЛЬНИМИ РЕСУРСАМИ У ПОВОЄННИЙ ПЕРІОД	
Лазарєва О.В., Сандольська О.Є.	37
ВАЖЛИВІ АСПЕКТИ ВЕДЕННЯ БІЗНЕСУ НА ЗЕМЛІ	

Лазарєва О.В., Стерлєв Є. О. 41

МОЖЛИВІСТЬ ЗАПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ВАЖЕЛІВ,
ЩО СПРИЯТИМУТЬ ВІДНОВЛЕННЮ ЗЕМЛЕКОРИСТУВАНЬ

Люсак А.В. 45

ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ ЗЕМЕЛЬНИМИ РЕСУРСАМИ
ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД РІВНЕНЩИНИ У ПОВОЄННИЙ
ПЕРІОД ВІДНОВЛЕННЯ

Мринська К.І. 50

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО УПРАВЛІННЯ ЗЕМЕЛЬНИМИ
РЕСУРСАМИ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД У ПОВОЄННИЙ
ПЕРІОД

Подаков Є.С. 53

ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ РИНКУ ЗЕМЛІ В УМОВАХ
ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ

Прокопенко Н.І., Бабух Є. Г. 58

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ТЕХНОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ
ДОКУМЕНТАЦІЇ ІЗ ЗЕМЛЕУСТРОЮ ПРИ ПОДІЛІ ТА
ОБ'ЄДНАННІ ЗЕМЕЛЬНИХ ДІЛЯНОК

Чуніхіна К.С. 62

ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО УПРАВЛІННЯ ЗЕМЕЛЬНИМИ
РЕСУРСАМИ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД У КОНТЕКСТІ
ПОВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ

***Секція 2. ПРОСТОРОВЕ ПЛАНУВАННЯ ТЕРИТОРІЇ ГРОМАД:
СПОСОБИ, ПРИНЦИПИ, МЕТОДИ***

Бавровська Н.М., Колганова І.Г. 66

ЦИФРОВІЗАЦІЯ МІСТОБУДІВНОГО КАДАСТРУ: ПЕРЕВАГИ
ДЕРЖАВНОГО РІВНЯ

Бистряков І.К., Клиновий Д.В.	71
КОНЦЕПТУАЛЬНІ ПІДХОДИ ДО КОРПОРАТИЗАЦІЇ ПРИРОДНО-ГОСПОДАРСЬКИХ ВІДНОСИН У ГРОМАДАХ	
Бойвич А.Ю., Рибіна О.І.	76
ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ МЕЖ ТЕРИТОРІЙ РЕКРЕАЦІЙНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ У ПРОЄКТАХ ЗЕМЛЕУСТРОЮ	
Гой В.В., В'яткін Р.С., Павлов-Удовенко А.В.	81
ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІЙ НА РЕГІОНАЛЬНОМУ РІВНІ	
Головачов В. В.	84
ГЕОПРОСТОРОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИКОРИСТАННЯ НЕРУХОМОСТІ НА РЕГІОНАЛЬНОМУ РІВНІ: ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ	
Довгань Ю.О.	88
ПАРТИСИПАТИВНИЙ ПІДХІД У ПРОСТОРОВОМУ ПЛАНУВАННІ: ЗАЛУЧЕННЯ МЕШКАНЦІВ ДО ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЙ РОЗВИТКУ ГРОМАД	
Капітула І.В., Федорович П.В.	93
РОЛЬ ВОДНИХ РЕСУРСІВ У ПРОСТОРОВОМУ ПЛАНУВАННІ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІЙ ГРОМАД	
Коломієць С.С.	98
ВИКОРИСТАННЯ ІНДЕКСІВ NDVI, LST ТА NDBI У ПРОСТОРОВОМУ ПЛАНУВАННІ АДАПТИВНОГО ОЗЕЛЕНЕННЯ МІСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ	
Колосюк А.А., Долгих М.Є., Демченко В.О., Ревенко С.І.	103
КОДЕКС ПРОСТОРОВОГО ПЛАНУВАННЯ ТА ЗАБУДОВИ ТЕРИТОРІЙ УКРАЇНИ ЯК ІНСТРУМЕНТ СТАЛОГО ПІСЛЯВОЄНОГО РОЗВИКТУ	

Мамонов К.А., Ковальчук В.С. 109

ТЕРИТОРІАЛЬНИЙ РОЗВИТОК ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬ
РЕГІОНІВ: КОНЦЕПТУАЛЬНІ ПІДХОДИ

Нестеренко С. Г., Радзінська Ю. Б., 113

ІНТЕГРАЦІЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В АРХІТЕКТУРУ
МУНІЦИПАЛЬНИХ ГІС: КОНЦЕПТУАЛЬНА МОДЕЛЬ
ПЛАТФОРМИ

Пасічник Ю. В. 116

ПРИНЦИПИ ПРОСТОРОВОГО ПЛАНУВАННЯ СІЛЬСЬКИХ
ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД У ПОВОЄННИЙ ПЕРІОД

Ясінецька І.А., Кушнірук Т.М. 121

ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЗЕМЕЛЬНИХ
ВІДНОСИН У СІЛЬСЬКІЙ МІСЦЕВОСТІ: СУЧАСНИЙ ВИМІР

Яценко В. М. 126

ДЕРЖАВНА РЕЄСТРАЦІЯ ЗЕМЕЛЬНИХ ДІЛЯНОК ТА
ОБМЕЖЕНЬ У ЇХ ВИКОРИСТАННІ В УКРАЇНІ

***Секція 3. ФОРМУВАННЯ КАРТОГРАФІЧНОЇ ОСНОВИ ТЕРИТОРІЇ
ГРОМАД***

Додурич В.В., Кушнірук Т.М. 130

СУЧАСНІ МЕТОДИ ДИСТАНЦІЙНОГО ЗОНДУВАННЯ ТА ГІС-
ТЕХНОЛОГІЇ У СТВОРЕННІ АКТУАЛЬНОГО
КАРТОГРАФІЧНОГО БАЗИСУ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ

Коваленко О. М. 135

СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ВІДКРИТИХ ЦИФРОВИХ РЕСУРСІВ ДЛЯ
ПОТРЕБ ЗЕМЛЕУСТРОЮ І ПРОСТОРОВОГО ПЛАНУВАННЯ В
УМОВАХ ОБМЕЖЕНОГО ДОСТУПУ ДО ГЕОПРОСТОРОВИХ
ДАНИХ

Лазарєва О.В., Путятіна М.С. 140

НЕОБХІДНІСТЬ ОНОВЛЕННЯ КАРТОГРАФІЧНОЇ І
ГЕОІНФОРМАЦІЙНОЇ ОСНОВИ ТЕРИТОРІЙ ГРОМАД

Пілічева М.О. 144

МОЖЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ СУПУТНИКОВИХ ЗНІМКІВ
ДЛЯ ОНОВЛЕННЯ КАРТОГРАФІЧНОЇ ОСНОВИ ТЕРИТОРІЇ
ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

Саламаха С. О. 148

ГЕОПРОСТОРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ В СИСТЕМІ ПОВОЄННОЇ
РЕКОНСТРУКЦІЇ УКРАЇНИ

Середа О. С. 155

АНАЛІЗ ЕЛЕКТРОННОГО ТАХЕОМЕТРУ TOPCON GTM-52

Шаталова Ж.О. 160

ЗАСТОСУВАННЯ ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ГЕОДЕЗИЧНИХ РОЗРАХУНКІВ У ЗЕМЛЕУСТРОЇ

***Секція 4. ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ
ЗЕМЕЛЬНИМИ РЕСУРСАМИ В ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАДАХ***

Прокопенко Н.І., Ременьков С. М. 164

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ТА ЗЕМЛЕВПОРЯДНІ МЕХАНІЗМИ
ВСТАНОВЛЕННЯ МЕЖ ЧАСТИНИ ЗЕМЕЛЬНОЇ ДІЛЯНКИ З
ПРАВОМ СЕРВІТУТУ

Смілка В.А. 168

ТИПОЛОГІЯ ЗЕМЕЛЬНИХ КОНФЛІКТІВ

**Секція 5. ОХОРОНА ТА РАЦІОНАЛЬНЕ ВИКОРИСТАННЯ
ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД В УМОВАХ
ПОВОЄННОГО ПЕРІОДУ**

Афанасьєв О. В.	173
ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ЩОДО СТАНУ ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ	
Баруліна І. Ю.	177
ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ СТАЛОГО ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ В КОНТЕКСТІ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ЗЕЛЕНОЇ УГОДИ	
Бухальська Т. В.	181
ПРОГНОЗУВАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПРИЗНАЧЕННЯ	
Гарастівська О. О.	186
СТАЛИЙ РОЗВИТОК ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД У КОНТЕКСТІ РЕКУЛЬТИВАЦІЇ ТЕХНОГЕННО ПОРУШЕНИХ ЗЕМЕЛЬ	
Жуйков Т. О.	190
ПЕРСПЕКТИВИ ПІСЛЯВОЄННОЇ ФІТОРЕМЕДІАЦІЇ ПОЛЕЗАХИСНИХ ЛІСОСМУГ В ПІВДЕННОМУ СТЕПУ	
Канівець О. М.	195
ОПТИМІЗАЦІЯ СТРУКТУРИ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ УГІДЬ У СИСТЕМІ РАЦІОНАЛЬНОГО ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬ	
Карпович К. О.	200
ПРОСТОРОВЕ ПЛАНУВАННЯ ТА РАЦІОНАЛЬНЕ ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ ТЕРИТОРІЙ КОЛИШНЬОГО КАХОВСЬКОГО ВОДОСХОВИЩА: ІНЖЕНЕРНІ РІШЕННЯ ЩОДО АЛЬТЕРНАТИВНОГО ВОДОЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА ФОРМУВАННЯ ПРИРОДНО-ЗАПОВІДНОГО ФОНДУ	
Кахнич П.Ф.	203
ОХОРОНА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ РІВНЕНСЬКОЇ ПРИМІСЬКОЇ ЗОНИ В КОНТЕКСТІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ	

Ковшakov С.О.	208
ЗЕМЕЛЬНІ РЕСУРСИ ГРОМАД: РАЦІОНАЛЬНЕ ВИКОРИСТАННЯ, ОХОРОНА ТА ПІСЛЯВОЄННЕ ВІДНОВЛЕННЯ ДЛЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ	
Крупіца Д.О.	212
РОЛЬ ТА ПЕРЕВАГИ ЗАСТОСУВАННЯ QGIS У ПРОСТОРОВОМУ ПЛАНУВАННІ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІЙ ГРОМАД	
Ляху Д. С.	216
ДЕГРАДАЦІЯ ЗЕМЕЛЬ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО ВПЛИВУ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВІДНОВЛЕННЯ	
Мась А. Ю.	221
ЗЕМЕЛЬНІ РЕСУРСИ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД ЯК СТРАТЕГІЧНИЙ АКТИВ ПІСЛЯВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ	
Матвєєв Я. В.	226
ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ЗБАЛАНСОВАНОГО ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ	
Медведський А. І.	230
КОМПЛЕКСНИЙ ПІДХІД ДО УПРАВЛІННЯ ЗЕМЕЛЬНИМИ РЕСУРСАМИ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД У ПОВОЄННИЙ ПЕРІОД	
Нестерук О. А.	233
СТАЛЕ УПРАВЛІННЯ ЗЕМЕЛЬНИМИ РЕСУРСАМИ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД В УМОВАХ ТЕХНОГЕННОГО НАВАНТАЖЕННЯ ТА ПІСЛЯВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ	
Носова Н. І.	236
ВПЛИВ ЗАХОДІВ ЩОДО ЗБЕРЕЖЕННЯ ТА РАЦІОНАЛЬНОГО ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД НА ПОТЕНЦІАЛ АГРАРНОГО СЕКТОРУ УКРАЇНИ У ПІСЛЯВОЄННИЙ ПЕРІОД	

Павлюк О. В.	241
РЕКУЛЬТИВАЦІЯ ТЕХНОГЕННО ПОРУШЕНИХ ЗЕМЕЛЬ ЯК ОСНОВА СТАЛОГО ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД	
Парахненко В. Г.	244
РАЦІОНАЛЬНЕ ВИКОРИСТАННЯ ТА ОХОРОНА ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД У КОНТЕКСТІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ТА ПІСЛЯВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ	
Пєсков І. В.	248
ПРО ВИКОРИСТАННЯ ДЕРЖАВНОГО ФОНДУ ДОКУМЕНТАЦІЇ ІЗ ЗЕМЛЕУСТРОЮ ТА ОЦІНКИ ЗЕМЕЛЬ ПРИ ОРГАНІЗАЦІЇ ВИКОНАННЯ СУДОВИХ ЗЕМЕЛЬНО-ТЕХНІЧНИХ ЕКСПЕРТИЗ ТА ЕКСПЕРТИЗ З ПИТАНЬ ЗЕМЛЕУСТРОЮ	
Прокопенко Н. І., Мірошниченко В. О.	251
ЗАКОНОМІРНОСТІ ПРОСТОРОВОГО РОЗПОДІЛУ ҐРУНТОВОГО ОРГАНІЧНОГО ВУГЛЕЦЮ В СИСТЕМІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ	
Романчук Д. Ю.	255
РАЦІОНАЛЬНЕ ВИКОРИСТАННЯ ТА ОХОРОНА ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД У КОНТЕКСТІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ТА ПІСЛЯВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ (НА ПРИКЛАДІ ҐРНИЧОДОБУВНИХ ТЕРИТОРІЙ)	
Сірюк О. В.	258
ЗЕМЛЯ ЯК СТРАТЕГІЧНИЙ РЕСУРС: ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ СЬОГОДЕННЯ ПЕРЕД МАЙБУТНІМ	
Субін М. О.	264
ШЛЯХИ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД УКРАЇНИ У КОНТЕКСТІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ТА ПІСЛЯВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ	

Уманець Н. Ю., Мороз А. В. 269

ЗЕЛЕНА ТА БЛАКИТНА ІНФРАСТРУКТУРА ЯК СКЛАДОВІ
РАЦІОНАЛЬНОГО ВИКОРИСТАННЯ ТА ОХОРОНИ ПРИРОДНИХ
РЕСУРСІВ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД У КОНТЕКСТІ
СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Федонюк В. В., Мальчевська А. В. 274

ПРОБЛЕМИ ПОШИРЕННЯ ІНВАЗІЙНИХ ВИДІВ НА ЗЕМЛЯХ,
ВИВЕДЕНИХ З ОБІГУ ТА ВИКОРИСТАННЯ У С. ТУРОПИН
(ВОЛИНСЬКА ОБЛ.)

Федонюк В. В. 278

ПЛАНУВАННЯ МІСТОБУДІВНИХ ЗАХОДІВ З ВРАХУВАННЯМ
АВТОТРАНСПОРТНОГО НАВАНТАЖЕННЯ (НА ПРИКЛАДІ 40-
ОГО МІКРОРАЙОНУ ЛУЦЬКА)

Чайка Т. О. 284

ЦИРКУЛЯРНА МОДЕЛЬ «SOIL-TO-ENERGY» ЯК ІНСТРУМЕНТ
СТАЛОГО ВІДНОВЛЕННЯ ДЕГРАДОВАНИХ ЗЕМЕЛЬ У
ПОВОЄННИЙ ПЕРІОД

Яринич О. В. 289

ІНТЕГРАЦІЯ ПРИРОДООРІЄНТОВАНИХ РІШЕНЬ У СИСТЕМУ
ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД В
УМОВАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

**ЗЕМЕЛЬНІ РЕСУРСИ ГРОМАД: РАЦІОНАЛЬНЕ
ВИКОРИСТАННЯ, ОХОРОНА ТА ПІСЛЯВОЄННЕ ВІДНОВЛЕННЯ
ДЛЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ**

*Ковшиakov С.О. здобувач вищої освіти
бакалаврського рівня ОПП Геодезія та землеустрій
Спеціальності 193 Геодезія та землеустрій
Науковий керівник: Баруліна І.Ю.
доктор філософії (051 Економіка), старший викладач
Херсонський державний аграрно-економічний університет,
м. Херсон, Україна*

У сучасних умовах децентралізації та воєнних викликів питання ефективного управління земельними ресурсами набуває стратегічного значення для відновлення і розвитку територіальних громад. Земля є не лише головним природним ресурсом, а й просторовою основою економічної діяльності, джерелом бюджетних надходжень та запорукою продовольчої безпеки. Водночас саме земельні ресурси є найвразливішими до наслідків бойових дій, техногенного впливу та зміни клімату. Тому пошук оптимальної моделі раціонального використання, охорони та відновлення земельних фондів має стати базою сталого розвитку громад і країни в цілому [1].

Земля в ієрархії ресурсів територіальної громади посідає центральне місце, виступаючи водночас як територіальний базис, засіб виробництва та об'єкт капіталізації. Вона є матеріальною основою господарського життя, формування просторового укладу населених пунктів і розвитку всієї економічної інфраструктури. В умовах сучасних викликів, спричинених воєнною агресією, питання управління земельним фондом виходить за межі

суто економічної площини. Сьогодні воно стає елементом системи національної безпеки, екологічного виживання та соціальної стабільності. Сталий розвиток громади можливий лише за умови впровадження моделі, яка забезпечує баланс між інтенсивним господарським використанням земель і збереженням їхнього природного потенціалу для прийдешніх поколінь [1].

Раціональне використання земель територіальної громади передбачає таку організацію території, при якій досягається максимальний соціально-економічний ефект при мінімальному втручанні в екосистему. Сучасне управління земельними ресурсами на рівні громади має базуватися на принципах прозорості та цифровізації. Основними інструментами тут виступають: комплексна інвентаризація земель, просторове планування та стимулювання прозорого обігу земель через електронні аукціони, що дозволяє громаді залучати ефективних власників та орендарів [2].

Охорона земель у територіальній громаді не повинна обмежуватися лише формальними адміністративними заборонами чи пасивним спостереженням. Це цілісна система організаційних, інженерних та агротехнічних заходів, спрямованих на запобігання деградації ґрунтового покриву, захист від забруднення та відновлення родючості. Ефективна система захисту ґрунтів має бути інтегрована в управління земельними ресурсами [2].

Сталий розвиток громади прямо залежить від здатності землекористувачів перейти до екологічнобезпечного землеробства. Це передбачає не лише отримання прибутку, а й відповідальність за стан ресурсу, включаючи науково обґрунтовані сівозміни, системи захисту рослин та мінімізацію хімічного навантаження на ґрунти [3].

Окремим пріоритетом в охороні земель є підтримка бездефіцитного балансу гумусу шляхом застосування органічних добрив, сидерації та

технологій мінімальної обробки ґрунту, що сприяє накопиченню органічної речовини та покращенню структури ґрунту [3].

Війна завдала катастрофічних руйнувань земельному фонду України: від фізичного мінування до хімічного забруднення продуктами детонації боєприпасів. Процес відновлення має бути поетапним та науково обґрунтованим: технічне обстеження, розмінування, детоксикація та рекультивация, а також заходи з відновлення родючості ґрунту [1].

Для об'єктивного аналізу стану земельних ресурсів територіальній громаді доцільно впровадити комплексну систему моніторингу, яка включає економічні, екологічні та управлінські показники, що забезпечують збалансований погляд на використання земель [3].

Післявоєнна відбудова відкриває можливості для глибокої модернізації системи землекористування. Інтеграція цифрових технологій, екологічних підходів і ринкових механізмів створює підґрунтя для стійкого розвитку громад, у якому земельні ресурси розглядаються не лише як економічний капітал, а як стратегічний екологічний актив [2].

Отже, раціональне використання та охорона земельних ресурсів – це не лише передумова економічного зростання, а й основа екологічної безпеки та соціальної стабільності громад. У післявоєнний період саме земля має стати базисом для відновлення місцевої економіки, формування нових робочих місць і підвищення якості життя населення. Реалізація принципів сталого землекористування, ґрунтованих на екологічній відповідальності, цифрових технологіях і прозорому управлінні, дозволить перетворити земельний потенціал України на драйвер національного відродження.

Література

1. Шульга М. В., Ігнатенко І. В., Малохліб О. С. Правові засади планування використання земель у межах територіальних громад як основи

сталого землекористування. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право.* 2025. Т. 2, № 87. С. 255–261. DOI: <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2025.87.2.38>

2. Кухтін Ю. В. Концептуальні засади ефективного управління земельними ресурсами в об'єднаних територіальних громадах. *Теорія та практика управління ефективністю.* 2023. № 8(24). С. 46–53. DOI: <https://doi.org/10.15802/rtem2022/269142>

3. Datsenko L., Titova S., Dubnytska M., Kustovska O. The issue of sustainable land use in Ukraine taking into account the consequences of the war. *Acta Scientiarum Polonorum, Formatio Circumiectus.* 2024. Т. 23, № 2. С. 25–38. DOI: <https://doi.org/10.15576/ASP.FC/185974>